

ved Uddannelsen og Eksamensforholdene, fører den elementære forberedende Undervisning over i et fuldstændig galt Spor. Jeg tror, at den nuværende Eksamenskommissionens Forøgere have haft langt anderledes praktist Indfigt i, hvad der i den Henseende kunde kræves af disse unge Mennesker, der skulle tage Eksamen og gaa ud i Livet, end de have, der opstille dette som et non plus ultra; en teoretist Indøvelse i Pædagogik og en Læren svømmen i Sele, som den praktist Færdighed bliver for saadanne unge Mennesker. De lære ikke praktist Færdighed, ikke at svømme paa Land ved disse Øvelser, de der lære. De kunne tilegne sig noget, der maaste i Djebliffet ser ud som Færdighed, men lige over for det daglige Livs Forhold paa Skolens Gerning, hvor Pædagogikken kræver ej blot i Forhold til Børnene men ogsaa til Forældrene og hele den Kommune, de virke i, bliver den Lærer ikke heldigere stillet, der har tilegnet sig Pædagogikken paa den nu forlangte Maade, end den, som kun har lært de andre Sag, thi er der kun Anlæg for Lærergerningen, maa det andet komme ad praktist Vej. Jeg vil meget advare imod — det hjælper naturligvis ikke i Djebliffet da det er i saa høj Grad oppe — denne Forøgelse af den teoretist Pædagogik og denne Erhvervelse af praktist Færdighed for unge Mennesker i den Alder, og mod den Betydning, det skal tillægges for Lærereuddannelsens Skyld. Det kan blive lidt nok og tørt nok alligevel, hvad de skulle have for at gennemgaa en Skolelærereksamen, men det bliver mangfoldig værre, naar man slaar over paa den Bøv, man nu har gjort. Jeg kan derfor ikke skønne rettere, end at her er fra Administrationens Side i Virkeligheden som fra et Baghold fket et Overfald paa disse unge Mennesker, paa deres Lærere, paa hele Undervisningen, som har fulgt det Spor, Eksamenskommissionen fra 1867 til nu har anvist, og jeg vilde ikke tage i Betænkning, naar de paagældende kom med Vidnesbyrd fra deres private eller offentlige Bestyrer om, at de efter den tidligere Tradition vare underviste til et saadant Resultat, som er gennemsnitlig almindeligt, her at bede Ministeren, ikke om Erstatning, men om Bistand fra Statens Side til at afholde de Udgifter, som denne særegne Fremgangsmaade har forvoldt. Den fattigere Del af dem, der androg saaledes, vilde jeg finde i alt Fald havde lige saa meget Krav paa at imødekommes ved dette Forlangende som Tusinder af Forlangender, der ellers møde os gennem private og Myndighederne her. Det er meget muligt, at jeg ogsaa hører til

dem, der ikke kunne bestaa en Lærereksamen i Pædagogik og Matematik, skønt jeg i sin Tid kunde Brammers Pædagogik og saadant noget udenad, men desuagtet har jeg nogle pædagogist Begreber, der gaa lidt videre i Kravet til en Lærer end dette, at han efter teoretist Regler skal svømme i Sele ved en Eksamen. Jeg siger altsaa: tør jeg raade de Pædagoger, der ere enige med mig, til at vi søge at sætte en Stopper for dette doktrinære Væsen, som nu forgubes af Ministeriet og helt ned gennem Eksamenskommissionen og saa videre, og sætte en Modstand derimod, for at det ikke skal forarsage for store Ødelæggelser for det smukke Formaal, der er sat for Lærereuddannelsen til Undervisningen af 6 à 700,000 Børn i Landet. For øvrigt vil jeg sige: hvorledes tror man, at man vil stærpe Fordringerne ved Eksamen for de Lærere, der ansættes til Uddannelse af vordende Almuelærere? Det forekommer mig derfor, at det er ret rimeligt, at disse Læreres Krav stilles analogt, baade hvad Pension og Lønningernes Størrelse angaar, med de lærde Skolers Læreres Krav. Jeg tror hverken, det er demokratist eller i og for sig forvarligt at sætte Lærerne ved Studenterkolerne anderledes i denne Henseende end Lærerne og Forstanderne ved de tre til fire Skolelærerseminarier. De maa staa paa en lignende Fod. Hvorledes de nu end maatte bestemme dette, mener jeg, at der er nogen Grund dertil. Jeg skal dermed anbefale de enkelte positive Bemærkninger, jeg har gjort med Hensyn til Lovforslaget til fremtidig, velvillig Overvejelse.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (S. Sca venius): Det ærede Medlem, som nu havde Ordet, angreb Ministeriet og Eksamenskommissionen, fordi man efter hans Mening havde lagt for megen Vægt paa den teoretist Pædagogik og det, man kalder praktist Færdighed, det vil sige Færdighed i at undervise Børn, for saa vidt som den kan gives unge Mennesker, der opdrages paa Seminarierne. Jeg maa dertil svare, at det er et Angreb, som jeg har hørt før, men ganske vist fra en hel anden Side end det ærede Medlems; men jeg tror ikke, at Angrebet er berettiget. Det er min Overbevisning, at det er ikke tilstrækkeligt, naar man vil uddanne Lærere, da at give dem visse bestemte Rundstaber, man maa virkelig ogsaa, om jeg maa udtrykke mig saa, lære dem at være Lærere. Jeg tvivler ingenlunde paa, at mange praktist dygtige Pædagoger ere blevne dette gennem det Arbejde, de selv have gjort i Skolens Tjeneste; men deraf